

[Statsministeren.]

hans Partifæller benytter, forekommer mig at være af grumme ringe Interesse. Vi ved dog alle, at vi i Mellemtiden har haft adskillige andre Valg; navnlig havde vi i 1924 et Valg til Folketinget, der betød en mægtig Fremgang for Socialdemokratiet, og som derfor ogsaa skaffede os det første socialdemokratiske Ministerium, som vi nu imidlertid ikke har længere. Hvor ofte og hvor længe de Herrer Socialdemokrater vil fejre denne Valgsejr i 1924 til Oplivelse og Opmuntring for Partiets Vælgere, ved jeg naturligvis ikke; det er et indre Spørgsmaal for Partiet, det maa de selv afgøre. Men hvad der har virkelig Interesse, naar man vil sammenligne Tallene, er, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller meget rigtigt har gjort opmærksom paa, Tallene fra det sidst afholdte Folketingsvalg, hvoraf den siden da førte Regeringspolitik er udgaaet, sammenlignet med Tallene ved det sidst afholdte Landstingsvalg. Og foretager man denne Sammenligning — ved hvilken det er af Betydning at mærke, at den højere Valgrets alder for Landstingsvalget denne Gang utvivlsomt har været til Fordel for Socialdemokratiet, fordi de saa hensynsløst satte deres Agitation ind paa at overtale Aldersrentenydere og andre socialt understøttede Vælgere, som fortrinsvis findes i de højere Aldersklasser — bliver Resultatet det, at Venstre er det Parti, der har haft den største Fremgang, og at Socialdemokratiets Fremgang i Stemmetal er langt ringere; kan nu Socialdemokratiet være tilfreds med dette Resultat, ser jeg egentlig ikke, hvorfor ikke ogsaa Venstre skulde kunne være det.

At tale om Regeringsskifte og Udskrivning af Folketingsvalg som Konsekvens af et Landstingsvalg er nu i al Almindelighed altid betænkeligt, hvis Folketingsparlamentarismen ønskes opretholdt, men at opstille saadanne Krav efter et Landstingsvalg, hvor Landstingsflertallet er det samme efter Valget, som det var forud for Valget, og hvor det Parti, som Regeringen er udgaaet af, har haft større Valgfremgang end noget andet Parti, det forekommer mig at være, som jeg tidligere har udtalt, fuldkommen ud i det urimelige. Naar ikke desto mindre det ærede Medlem Hr. Stauning Dagen efter Valget højlydt fremsatte dette Krav, maa det vistnok opfattes som et uovervejede Udslag af en Taktik, der var tilrettelagt forud og med et andet Valgresultat som Forudsætning. Det fremgaar i hvert Tilfælde af det ærede Medlems Ordførertale, at han ved nøjere Eftertanke er naaet frem til en mere rolig og forstandig Vurdering af Situationen,

hvilket i og for sig tjener til Ære for det ærede Medlems politiske Dømmekraft.

Naar ogsaa det ærede Medlem Hr. Christmas Møller for sit Partis Vedkommende fandt en vis Tilfredsstillelse i det, der var naaet ved Valget, saa var det ikke saa meget Vælgertallene, det ærede Medlem hæftede sig ved; det, der opfyldte det ærede Medlem med Glæde og Stolthed, var den Omstændighed, at efter dette Valg havde det konservative Folkeparti Adgang til at danne Flertal i Landstinget ikke blot sammen med Venstre, men ogsaa sammen med Socialdemokratiet, altsaa det samme, som længe har været Tilfældet i dette høje Ting. Formentlig og forhaabentlig er det dog nok for det ærede Medlem et Slags Skaar i Glæden over denne lykkelige Tilstand, at Ændringen i Stillingen ikke er naaet ved det konservative Folkepartis *Fremgang*, men udelukkende ved den *Afgivelse af Mandater*, som Venstre paa Grund af tidligere stedfundne Valg — ikke paa Grund af det sidst afholdte Landstingsvalg — har maattet af finde sig med. Jeg ønsker aldeles ikke at forringe det ærede Medlems Glæde og Stolthed ved denne nye Situation, men der er dog vistnok Grund til at holde den indenfor Rimelighedens Grænser. Hidtil har Forholdet jo været det, at det konservative Folkeparti, naturligvis under Forudsætning af, at Partiet selv nærer Ønske derom, har kunnet danne Flertal i begge Ting sammen med Venstre til Gennemførelse af den økonomiske Politik, som er den nuværende Regerings Hovedopgave. I dette Forhold har Landstingsvalget ikke medført nogen Ændring. Det nye i Situationen er, at nu kan det ærede Medlems Parti danne Flertal sammen med Socialdemokratiet i begge Ting.

Men hvad vil Partiet egentlig bruge dette Flertal til? Efter forskellige foreliggende Udtalelser tør jeg vel gaa ud fra, at det ikke er Forsvarssagen, det ærede Medlem vil løse sammen med Socialdemokratiet. Et Toldforlig har der tidligere været gjort Tilløb til, men jeg har faaet Indtrykket af, at der ikke er særlig stor Tilbøjelighed hos nogen af Parterne til at genoptage Forsøget; og skulde det ske med Ud sigt til et Resultat, vil man formentlig fra alle Sider være enig med Regeringen i, at før man her i Landet kan foretage et afgørende Brud paa den hidtil fulgte handelspolitiske Linie, bør Vælgerne først spørges ved et Folketingsvalg, og saa bliver det jo dette Valg og ikke de nuværende Partiforhold, der bliver det afgørende. Men maaske er der andre Omraader, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har sin Opmærksomhed henvendt